

Spetsställning och språkprocessande

Elisabet Engdahl
Svenska språket

I svenska är det ganska vanligt att spetsställa led, som i Adas fråga i (1):

- (1) Ada: Vilket vin var det du sa att du tycker är speciellt gott till skaldjur?
Beda: Vinho verde

Beda vet inte vilken funktion den spetsställda frasen *vilket vin* har i frågan innan hon processat den och upptäckt att det saknas ett subjekt till verbfrasen *är speciellt gott*. Hon måste alltså hålla frasen *vilket vin* i korttidsminnet medan hon tolkar resten av Adas fråga. Ada å sin sida måste komma ihåg hur hon började frågan så att den lokala kontexten för det spetsställda ledet passar. Hade hon i stället frågat som i (2), hade nog Beda studsat till.

- (2) Ada: * Vilket vin var det du sa att du tycker är speciellt god till skaldjur?

Talare av svenska brukar inte göra sådana grammatiska fel som i (2) och inte heller ha problem med att tolka (1), trots att sådana meningar kan verka komplexa. Vi har alltså en mental grammatik som hanterar spetsställda led under språkprocessandet. I detta föredrag tar jag upp några olika konstruktioner där spetsställning verkar påverka språkprocessandet.

Hej och välkomna, höll jag på att säga!

Kristian Blensenius
Svenska språket

Svenskan förfogar över ett antal aspektuella uttryck, t.ex. konstruktionen *hålla på (att/och) + V*:

1. Jag *höll på att stänga butiken* när rånarna slog till.

I exemplet ovan används den imperfektiverande konstruktionen *hålla på (att/och) + V* för att uttrycka att en process (*jag stängde butiken*) pågår under tiden en punkthändelse (*rånarna slog till*) inträffar. Observera att tolkningen inte hade blivit riktigt lika tydlig utan *hålla på*: i detta fall hade satsen kunnat tolkas som att jag stängde butiken först *efter* att rånarna slog till.

Konstruktionen *hålla på att + V* (enbart med infinitivmärket *att* och normalt enbart med infinitiv verb) kan emellertid också uttrycka att något bara är *nära* att inträffa. Satser med denna betydelse verkar kunna delas in i två grupper: sådana som kan och sådana som inte kan följas av ett påstående som förnekar satsinnehållet:

2. a) Medan snickaren *höll på att riva ner väggen*, drack jag en kopp kaffe. (??Men som tur var rev snickaren inte ner väggen.)
b) Jag var så förvirrad att jag *höll på att riva ner väggen*. (Men som tur var rev jag inte ner den.)

Mitt föredrag kommer framför allt att handla om hur satserna i exempel 2 kan karakteriseras.

'Wenn der kung mit spårvagnen in die Vasagatan fährt...'
How article systems come into conflict when Swedish and German are mixed.

Heike Havermeier
Språk och litteraturer

This talk originated in a case study about the linguistic behavior of German immigrants in Sweden. Since the speakers are used to speaking both German and Swedish in their everyday life, it often comes to code-switching or code-mixing. The most common phenomena are insertions of single foreign nouns from the respective other language.

However, when Swedish nouns are inserted into German speech, a morphological problem arises: German and Swedish grammars differ strikingly when it comes to the definite article. In German, it is (like in English) a free grammatical word that precedes its head noun. In Swedish, the determiner is part of the noun inflection. This means the definite article is expressed by a suffix, a bound morpheme, that only in special syntactical circumstances can be supplemented by a separate article word. So, if a bilingual speaker wants to switch or borrow a foreign noun, (s)he has to decide whether to follow the German or the Swedish system. Further options are skipping the article completely or combining the two systems.

My corpus study shows that speakers use all these options but in different syntactic and pragmatic circumstances. In my talk, I will present examples of noun insertion and discuss which determiner constructions are chosen as well as what criteria govern these choices.

"Comparing structures in heritage languages: research on the dative construction in heritage languages in the Netherlands"

Pieter Muysken, Suzanne Aalberse, Pablo Irizarri van Suchtelen, Gerrit Jan Kootstra,
Francesca Romana Moro, Hülya Sahin

In the Netherlands, different heritage languages are spoken. Many of them are undergoing sometimes subtle syntactic changes in the immigrant context. Some of these changes may have to do with convergence to Dutch, some with restructuring due to the more limited heritage language input in the language development process of successive generations, others yet to other processes of grammatical change. In this paper we compare a single structure, the dative, across some of these languages: Ambon Malay, Chilean Spanish, Chinese languages, Moroccan Arabic, Papiamentu, Sranan, and Turkish. For each language we try to establish which scenario of change best accounts for the data.

Contributions of African Languages to Linguistic Theory

Laura J. Downing, SPL

An explicit goal of the generative linguistics research paradigm is to develop a theory of linguistic universals. It is clear that a theoretical framework with such an ambitious typological aim necessarily bases hypotheses on data taken from as broad a sample of human languages as possible. Since over a third of the world's languages (roughly 2,000) are spoken in Africa, no linguistic theory can afford to ignore them. Indeed, work in most areas of linguistics since Chomsky & Halle (1968) includes data from African languages.

In this talk I briefly survey some contributions of African languages to linguistic theory, concentrating on recent research in three areas:

1- possible word formation systems. It is said to be typologically unusual for languages to non-concatenative morphology (changes in stress or tone, ablaut, reduplication, etc.). Most morphological theories, therefore, assume a 'concatenative ideal' (Trommer 2011). African languages, however, are rife with non-concatenative morphology, like tonal morphemes and reduplicative morphemes which pose challenges for these theoretical models.

2- possible interface between prosodic and syntactic structure. Bantu languages have played a role in the development of theories of the phonology-syntax interface since the mid-1970s. Their role in current debates about how well prosodic domains match syntactic spell-out domains will be presented (Cheng & Downing 2012, Downing 2010).

3- possible expressions of focus. It is widely assumed that all languages mark focus prosodically. However, recent research on focus prosody in a range of African languages shows that this assumption is false and should not be put forward as a language universal. (Downing & Pompino-Marschall, in press; Zerbian 2006).

Why 'at most three beers' is not the same as 'fewer than four beers'

Elizabeth Coppock

Filosofi, lingvistik och vetenskapsteori

While it may seem obvious that (1a) is true under exactly the same circumstances as (1b), and that (2a) is true just when (2b) is true, there are subtle differences between superlative modifiers ('at least', 'at most') and comparative modifiers ('more than', 'fewer than').

(1a) Berta had more than 3 beers.

(1b) Berta had at most 4 beers.

(2a) Berta had fewer than 4 beers.

(2b) Berta had at most 3 beers.

For example, previous experiments have shown that while nearly everyone judges (3a) to be a valid inference, while (3b) is judged to be a valid inference only half of the time.

(3a) Berta had 3 beers. Therefore, Berta had more than 2 beers.

(3b) Berta had 3 beers. Therefore, Berta had at least 3 beers.

Two competing theories have been proposed to account for this. This talk presents new experimental results using a true-or-false judgment task, which help to decide between these theories, and also show that validity judgments can give different results from judgments of truth or falsity in a scenario. However, the new experiments also reveal a curious difference between "at least" and "at most", which no previous theory of superlative and comparative modifiers can explain.

”Ej pga stor utan pga idiot” Valensmönster hos *pga* på mikrobloggen Twitter

Ylva Byrman
Svenska språket

Flerordsprepositionen *på grund av*, ibland förkortad till *pga*, följs i standardspråket av en nominal rektion. Det vanligaste är att rektionen är en nominalfras, som i exempel 1, och näst vanligast är den är en att-bisats, som i exempel 2:

1. Vi har fått stänga av vattnet där pga en vattenläcka.
2. Att slå sin partner pga att hen skojat om katter är ju faktiskt lite udda.

Men på mikrobloggen Twitter, där skrivutrymmet är begränsat till 140 tecken, har förkortningen *pga* börjat användas på ett mer flexibelt och mindre prepositionsliknande sätt. *Pga* kan följas av en adjektivfras:

3. Missade mitt eget avskedsfika pga klantig.

Det kan också följas av en fullständig sats, som inte inleds av subjunktionen *att* (exempel 4), eller av en elliptisk sats, där antingen bara subjekt (ex 5) eller både subjekt och finit verb (ex 6) saknas:

4. Jag tänker inte gråta ut om detta i media, men jag vill skriva här pga det räcker nu.
5. Min tes: många dricker för mkt under julen pga ser det som sätt att varva ner, förenkla umgänge med släkt osv.
6. Har fått skavsår av jeanssömmen pga sittdansat hela dagen.

I exempel 4–6 fungerar alltså *pga* närmast som en konjunktion eller subjunktion. I satsen efter *pga* har vissa av beläggen huvudsatsordföljd (ex 7), medan andra har bisatsordföljd (ex 8):

7. Min rumsgranne brukar hälsa mig med ett ”tack för skönsången” pga jag kan inte låta bli att sjunga med när jag lyssnar på musik.
8. jag gillar inte FB comments pga jag inte vill att saker postas på min facebook när jag kommenterar en hemsida.

I mitt föredrag analyserar jag denna variation. Med utgångspunkt i autentiska belägg som de åtta exemplen ovan försöker jag teckna en bild av *pga*:s valensmönster på Twitter, alltså av hur innebörden av *pga* ställer vissa villkor eller inger vissa förväntningar på de ord som följer efter. Jag diskuterar också kort *pga*-konstruktionernas acceptabilitet på och utanför Twitter. Skulle man kunna tala om en lokal Twittergrammatik, och hur förhåller den sig i så fall till den allmänna språkkänslan? Går det att dra paralleller till liknande konstruktioner i andra text- och samtalstyper?